Riigikohus: Keskerakond peab riigieelarvesse kandma 110 100 eurot keelatud annetust

17. juuni 2020

Riigikohtu halduskolleegium jättis rahuldamata MTÜ Eesti Keskerakonna kaebuse Erakondade rahastamise järelevalve komisjoni (ERJK) ettekirjutuse peale kanda riigieelarvesse 110 100 eurot keelatud annetust. Riigikohtu hinnangul ei võimaldanud erakonna 2014. ja 2015. aasta puudulik raamatupidamine veenduda, kust erakonna sularahakassast panka erakonna kontole viidud raha pärines. Riigikohus selgitas otsuses, et erakondade roll parlamendi moodustamisel ja riigi valitsemisel eeldab erakonna rahaasjade täielikku läbipaistvust.

ERJK kohustas 2017. aasta ettekirjutusega erakonnaseaduse alusel Keskerakonda kandma keelatud annetuse 110 100 eurot riigieelarvesse. 1. jaanuarist 2014 kuni 30. juunini 2015 tegi Keskerakond erakonna arvelduskontole sularaha sissemakseid 110 100 eurot, mille päritolu oli komisjonil teadmata. Kuigi nii ERJK kui ERJK määratud audiitor nõudsid kaebajalt raamatupidamise algdokumente, jättis erakond need esitamata. Kuna ERJK-l polnud erakonna kassast panka viidud sularaha päritolu võimalik kindlaks teha, käsitas komisjon seda anonüümse ning seega keelatud annetusena.

Haldus- ja ringkonnakohus jätsid Keskerakonna kaebuse ERJK ettekirjutuse peale rahuldamata. Riigikohus jättis Keskerakonna kassatsioonkaebuse rahuldamata ning ringkonnakohtu otsuse muutmata.

Riigikohtu halduskolleegiumi hinnangul oli ERJK ettekirjutuse selgrooks see, et erakonna sularahakassast panka erakonna kontole viidud 110 100 euro päritolu ei olnud teada, kuna erakonna raamatupidamine ei vastanud seaduses sätestatud nõuetele, ei olnud läbipaistev ning raha päritolu tõendavaid raamatupidamise algdokumente erakond komisjonile ega audiitorile ei esitanud.

Kolleegiumi hinnangul oli sellises olukorras põhjendatud järeldada, et väidetavalt erakonna enda kassast panka viidud sularaha oli tundmatu päritoluga ja seega keelatud annetus. Riigikohus nõustus kohtutega, et erakonna raamatupidamine ei taganud sularahatehingute läbipaistvust, kuna see ei võimaldanud saada tõsikindlat teavet, kas pangakontolt välja võetud sularaha jõudis kassasse ja kas pangakontole kantud sularaha pärines varem pangakontolt välja võetud ja kassasse viidud rahalistest vahenditest.

Riigikohus selgitas otsuses, et erakondade roll parlamendi moodustamisel ja riigi valitsemisel eeldab erakonna rahavoogude dokumenteerimise täielikku läbipaistvust. Erakonnaseaduse järgi on erakond kohustatud demokraatia põhimõttest lähtudes tagama oma tulude ja kulude seaduslikkuse ja täieliku läbipaistvuse. Sealjuures ei ole piisav, kui erakond kajastab kassaseisu mingi perioodi lõpu seisuga. Kui kassaseisu tõendamise kohustus piirduks mingi arvestusperioodi lõpu seisu tõendavate dokumentide esitamise kohustusega, ei oleks võimalik kontrollida läbi kassa liikunud raha päritolu.

Kui erakond võtab pangast sularaha ja viib selle oma kassasse või kui ta viib kassast raha oma pangakontole,

peavad erakonnal tulude ja kulude jälgitavuse tagamiseks olema raamatupidamise seaduse nõuetele vastavad algdokumendid, mis kajastavad muu hulgas iga üksikut kassatehingut. Nii on vajadusel võimalik kindlaks teha erakonna kassasse laekunud iga rahasumma päritolu ning erakonna kassaseis.

OTSUS [1]

Susann Kivi
Riigikohtu pressiesindaja
+372 5333 9846
susann [dot] kivi@riigikohus [dot] ee

Image not found
file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/RK%20100_allkirja%20n%C3%A4idis.jpg

---

Allikas URL: https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-keskerakond-peab-riigieelarvesse-kandma-110-100-eurot-keelatud-annetust

Lingid
[1] https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-17-572/39